

Inuit Ataqatigiit Kattuffiat

Naalakkersuinikkut tunngaviusumik siunnerfiit

Ataatsimeersuarneq september 2021

Inuit Ataqatigiit Nunatta aningasarsiornikkut naalakkersuinikkullu namminiilivinnissaa sulissuti-gaat, tamannalu piujuartitsinermik tunngaveqarluni ingerlanneqassaaq. Pisuussutit ataatsimoorluta pigisavut inuaqatigiinnut tamarmut iluaqutaatinneqassapput. Naalakkersuinikkut sulinermi assi-giimmik naleqassuseq, ataqeqatigiinneq nammaqatigiinnerlu tunngaviussapput.

Naligiisitaaneq naligiinnerlu, inuaqatigiinni periarfissat assigiit, oqartussaaqataaneq inuillu pisin-naatitaaffii tunngaviusumik naleqartitaraagut.

Piujuartitsineq tunngavigalugu inuaqatigiinnik ineriertortitserusuppuugut, pisuussutinik uumassusi-linnik uumaatsunillu iluaquteqarniarneq, nutaaliorusussuseq, kultuurikkut inooqatigiinnikkullu pa-tajaassuseq aningaasarsiornikkullu ineriertorneq tasioqatigiittumik ingerlaqatigiisillugit.

Piujuartitsinermik tunngaveqarneq Inuit Ataqatigiit ataatsimut isiginninnittumik isumaqartippaat, tassani ilaatinnneqarlutik avatangiisitigut, inooqatigiinnikkut, kultuurikkut aningaasarsiornikkullu piujuartitsineq.

Taamatuttaaq namminiilivinnissamik oqariartuuteqarnermi aningaasaqarniarnikkut naalakkersui-nikkullu pissutsit kisimik Inuit Ataqatigiinnit pineqanngillat. Aningaasaqarniarnikkut naalakkersui-nikkullu nammeneersinnaanerup ineriertinneranut peqatigitillugu inuaqatigiinni inuit ataasiak-kaat imminnut, siunissamut inuaqatigiinnullu akisussaassusermik tigusissapput, soorluttaaq inua-qatigiit inunnut ataasiakkaanut akissussaassuseqassasut. Inunni ataasiakkaani kiisalu naalakkersui-nikkut aningaasaqarniarnikkullu nammeneersinnaaneq ilutigiimmik ineriertortinnejassaaq.

Inuk ataatsimoorussinerlu

Kissaatigaarput inuaqatigiit nukittuut ataatsimoorussinermik tunngaveqartut, tassani innuttaasut ataatsimut inuttullu ataasiakkaatut pisariaqartitaat qitiutinneqassallutik. Tamanna ataqatigiissaak-kamik inatsisit aqqutigalugit eqqanaarniarneqassaaq.

Siunissarput akisussaaffigaarput. Tamanna isumaqarpoq, inuttut ataasiakkaarluta ataatsimoorlatalu akisussaaffigippot kinguariit tulliuttussat periarfissanik ullumikkut atukkatsinnut assingusunik pit-saanerusunilluunnit atugassaqartissallutigit.

Ataatsimoorluta akisussaaffigaarput, Nunarput meeqqatsinnut ernguttatsinnullu ingerlateqqitassar-put tassaassasoq inuaqatigiit peqqissut, patajaatsut, naapertuilluartut, nammaqatigiissut ammasuu-sullu. Inuaqatigiit nukittuumik ammasumillu oqartussaaqataanermik aaqqissugaasut, kikkunnnik tamanik tapertaarusuttunik inissaqartitsisut. Inuaqatigiit kultuurikkut nukittussusaat nammaqati-giinnermiuttoq. Inuit Ataqatigiit partiuvoq kalaallit oqaluttuarisaanertik pillugu ilisimaarinnnine-

rannik nukittorsaarusuttoq. Tassani qanga pisimasut nassuaatissinnerisigut maanna pisut paasisin-naaqullugit, aammalu ataatsimoorluta ataasiakkaarlatalu siunissamut neriuutigisatsinnik pilersitsisinnaaqulluta.

Naligiinneq atugarissaarnerlu

Inuit Ataqatigiinnit pingaartinneqarpoq, inuiaqatigiit tamakkiisumik pisuussutaat sapinggisamik nammaqatigiinnerpaamik akisussaassuseqarnerpaamillu agguataarneqarnissaat. Nukissaqarnerpaat sanngiinnerpaanit nammataqarnerussapput, anguniagassaavorlu amerlanernik nukittunerulersitsi-nissaq. Naligiinngippallaarneq nunatsinni ineriartornermut tamarmut sequtserutitut nalilerparput. Tassani eqqarsaatigivagut aningaasaqarnikkut, ilinniakkatigut peqqissutsikkullu naligiinnginneq. Inuit Ataqatigiit kissaatigaat akileraaruseriaaseq inuttut atugarisanut naleqqussagaq naligiinnger-millu annertusaasoq.

Nalunngilarput Nunatsinni tamanut iluaqtissamik atortulergaanaerup tungaatigut naligiinngin-neqarmat. Sulissutigaarput sapinggisamik assigiinnerpaamik peqqinnissaqarfimmut, meeqqat atu-arfiannut, peqqinnartunik nerisassanut angallannikkullu periarfissaqarnissaq, apeqqutaatinnagu illo-qarfimmi nunaqarfimmiluunnit najugaqarneq.

Inuit Ataqatigiit qitiutitatut pingaartitaraat Nunatsinni aamma siunissami atugarissaarnermut akissa-qarnissarput. Aningaasaqarniarnikkut annertuunik unammilligassaaqarpugut, taamaammallu akisus-saassuseqarluartumik naalakkersuinikkut ingerlatsinissaq pisariaqarpoq. Taamaattumik isumaqar-pugut peqqinnissaqarfiup, ilinniartitaanerup akileraartarnerullu tungaasigut nutarterinissaq pisaria-qarluinnartoq, inuiaqatigiinni ataatsimut iluaqtitta nammaqatigiiffiunerpaaamik agguataarnissaat angujumallugu.

Inuit Ataqatigiit peqqissuseq paasisarpaat "timikkut, tarnikkut inooqatigiinnikkullu inuummarissu-seqarnertut". Ilisimavarput nunatsinni innuttaasut timikkut tarnikkullu peqqissutsimik tungaasigut annertuumik unammilligassaaqartut.

Inuit Ataqatigiit atugarissaarneq inuiaqatigiinni inoqatitsinnut ikorfartorneqarnissamik pisariaqartitsisunut aamma ikorfartueqataassasoq isumaqartippaat. Inuiaqatigiit nukittuut ilisarnaatigaat atugarliornerusortaminut illersuisuunissaq ikiuerusussuserlu. Taamaattumik meeqqat, inuuusuttut, utoqqaat innar-luutilillu atukkamikkut pitsaasumik sullinneqarnissaat Inuit Ataqatigiinni pingaartippalput.

Inuit Ataqatigiit aamma pingaartippaat, inuiaqatigiinni ataatsimoorluta paassisagipput, tamatta im-mikkut innuttaasut pitsaanerpaanik atugassaqartitaallutik peqqinnerunissaat akisussaaffigigatsigu, imminut naleqartinneq imminullu ataqqineq ilanngullugit. Tassani pineqarput inooriaatsip kingu-nerisaanik nappaatit naalliuutillu peqqinnanngippallaamik nerisaqarnermik, imigassamik ikiaroor-nartumillu atornerluinermit aallaavillit. Ilanngullugit pineqarput inuttut ajornartorsiutit, inersimasu-nik meeqqanillu nakuusernerit atornerluinerillu atugaavallaarnerat.

Ataatsimut akisussaaffigaarput, iliuuseqarneq equeersimaartumillu isummersorneq aqqutigalugit iki-oqatigiilluta Nunatsinni inuttut ajornartorsiutinut sakkortuunut peqqutaasut peerneqarnissaannut.

Tamatta pisussaaffigaarput ajornartorsiutit anigorniarnissaannut suleqataassalluta, tamattalu akisus-saaffeqarpugut, inuttut ataasiakkaatut inuiaqatigiittullu.

Atoqatigeeriaatsini meeqqanut kinguaassiutitigut innimiilliortarneq allatigulluunniit soqquaalliortumik atoqatigiinnikkut pissusilersoneq, kanngutsaatsuliorneq akuersaanngilavut.

Naligiissitaaneq

Inuit Ataqatigiit partiitut pilermatali arnat angutillu akornanni naligiissitaanissaat anguniarneqassa-soq maannamut suli qitiulluinarpoq. Maannamut annertuumik angusaqarnikuuvugut pingaartumik inatsisiliornikkut. Taamaakkaluartoq naligiissitaavinneq angutserlugu suli annertuumik suliassaqarpugut. Inuit Ataqatigiit nangillutik ilaqtariinnikkut, atoqatigeeriaatsit persuttaasarnerillu pillugit ilinniarti-taanikkullu naligiissitaanissaat immikkut qitiutillugit suliniuteqartuarniarput. Taakku tungasigut suli equngasoqarpoq.

Inuit Ataqatigiit isumarpusuaaqatinik aappaqartarneq paquminarunnaarsittariaqartoq. Suiaaqatiminnik aappaqartartut allattuulli pisinnaatitaaffeqarmata allat naligalugit pineqartariaqarput. Inuiaqatigiinni sumiuussutsikkut atoqatigereeriaasikkullu ikinnerussuteqartoqaraluarpalluunniit tamanna namminermi ajornartorsiutaanngilaq. Ikinnerussuteqarneq atoqatigeeriaaseqarnikkut, upperisarsiornikkut allatigulluunniit ersiuteqaraluarpalluunnit, kikkut tamarmik naligiimmik pineqartussaapput.

Innuttaaqativut Innarluutillit

Inuit Ataqatigiit nunatsinni innuttaaqativut innarluutillit illersorneqarnissaat, inuiaqatigiit ingerlan-neqarneranni ersarissumik pingaartuutinneqartuarnissaat atugassarititaasullu siuarsaavigineqartuar-nissaat sulissutigiarumavaa. Innuttaaqatitta innarluutillit atugaat annertuitigut pitsannguuteqarsi-mapput kisiannili suli unammilligassaqaqaagut. Innarluutillit pisinnaatitaaffii pillugit Naalagaaffit Peqatigiit isumaqatigiissutaata Nunatsinnut atortuulersinneqareersimanera ataavartumik tigussaasunnilu iliuuseqartuarnissatsinnik pisussaaffeqartippaatigut. Taamaattumik tamanna nalinginnarmik pisussaaffitsitut isigalugu piviusunngorteriffiussasoq suleqataaffiguassavarput.

Innuttaaqativut innarluutillit inuiaqatigiinni allatuulli pisinnaataaffeqarput. Taamaattumik innarluu-tillit allatuulli assigiimmik pineqarlutik periarfissaqartitaassasut pingaaruteqartuuvoq. Inuit Ataqati-giinni innarluutillit eqqartoraangatsigit inuiaqatigiinni kikkut tamat timikkut, tarnikkut inooqati-giinnikkullu innarluutillit pineqartarpus. Inuit Ataqatigiinnut pingaaruteqartorujussuuvoq, nunatsin-ni innuttaasut tamarmik inuiaqatigiit ingerlatitaaneranni periarfissarititaasunullu tamani akuutin-neqartarnissaat. Tamanna aamma innarluutilinnut tulluartunik inissiat eqqarsaatigalugit, ilinniartita-nikkut suliffissaqartinneqarnikkullu periarfissanut allatigullu atugassaritinneqartunut atuuppoq.

Innarluutillit inuiaqatigiinnut ilaavissuupput, immikkut pineqassanngillat kisianni ikiortariaqarfim-mikkut ikiorneqassapput.

Piorsarsimassuseq, kalaallisut oqaatsivut kinaassuserlu

Inuit Ataqatigiit kissaatigaat piorsarsimassutsikkut ingerlatsineq nunatsinnilu eqqumiitsulioriaatsit assigiingitsut nukittorsarneqassasut, inuiaqatigiinnut aammalu ataatsimoornermut pissarsiaqataa-sumik iluaquatasumillu ineriertorsinnaaqqullugit.

Eqqumiitsuliorneq piorsarsimassuserlu pisuussutitut naleqarnerulersitsisutut isigaavut, nammineq kinaassuseqarnitsinnik paasinnittariaasitsinnut pingaaruteqarluinnartoq, inuaattut ataatsimoorne-runissatsinnut nukittorsaaqataasoq. Eqqumiitsuliorneq piorsarsimassuserlu aamma aningaasarsior-nikkut pisuussutitut isigaarput, tassami piorsarsimassutsikkut uummaarissumik pisoqarfiuserani periarfissarpasuit suli tamakkiisumik iluaqtiginiarneqanngillat.

Akueraarput pingaartitaralugulu nunarput assigiinngisitaartunik oqaaseqarfiummat, peqatigisaanillu oqaatsinik ilinniartitsineq nukitorsarusupparput, kalaallisut, qallunaatut oqaatsillu allat eqqarsaat-galugit. Pingaartipparput kalaallit oqaatsitta paarilluarnissaat, aamma tapersorsorparput suliffeqar-finni tamanut ammasuni oqaatsitta ersarinnerusumik atugaalernissaat. Ilutigisaanik ilisimaarilluar-parput oqaatsit Nunatsinni nunanilu allani ilinniarnissamut matuersaataammata, sulissutigaarpullu nunatsinni meerartatta inuusuttortattalu minnerpaamik kalaallisut, qallunatut tulluttullu meeqqat atuarfianni ilikkagaqartarnissaat.

Inuit Ataqatigiit kalaallit oqaatsitta nunatsinni pingarnersaaneri naqissuserumavaat. Oqaatsitta pi-ngaarnersatut ineriertortittuarnissaat pingaartipparput. Meeqquerivinni, meeqqat atuarfiani ilinniar-finnilu oqaatsitta ilikkarluarneqarnissaat pingaartipparput.

Inuit Ataqatigiit Nunatsinni oqaatsinut politikki tapersorsorpaat, ineriertortittuarnissaalu periarfis-sarsiutttassallugu.

Inuit Ataqatigiit kalaallisut oqalunnermik ilinniarumasut periarfissaqarluartinniarumavaat.

Inuit Ataqatigiit oqaatsitta saniatigut allamiut oqaasiinik pisinnaasaqarneq pingaartippaat, taakkunngalu ilinniarfiusinnaasut periarfissarsortuarumallugit.

Inuit Ataqatigiit isumaqarput oqaatsit pillugit mattussisoqartassangitsoq periarfissanilli ammaassusoqartassasoq, soorlu danskisut inorsartut ilinniarfinnut atorfinnulluunniit mattunneqannginnissaat periarfissarsortuarumavarput.

Inuit Ataqatigiit kalaallisut sumiorpaluutit eriagalugit atuuttuarnissaat pingaartippaat.

Inuit Ataqatigiit aamma pingaartilluinnarpaat, meerartatta inuusuttattalu meeraanerminniilli peror-sariaatsitsigut ilikkarsinnaassuseqarnikkullu pitsaanerpaamik atugassaqartitaanissaat qulakkeerne-qassasoq. Nunatsinni meeqquerivii atuarfiillu suleqataaffigissavaat meeqqat sakkussaqartilissallugit inuttut nammineersinnaassusilitut alapernaatsutullu inerinnissaannut. Nunarput nunattalu oqaluttu-arisaanera pillugu ataatsimoorussamik ilisimasaqarneq toqqammavigalugu meeqqat inuusuttullu inuiaqatigiinnik sunniuteqaaqataassapput ilinniaqqinnsaminnullu sapiissuseqalerlutik.

Kalaallit Nunaat tassaavoq inuiaqatigiit piorsarsimassutsikkut oqaatsitigullu assigiinngisitaartunik atuiffiusoq. Inuit Ataqatigiit ataatsimoorneq nammaqatigiinnerlu Kalaallit Nunaanni nutaaliaasumi qitiutitaraat. Ineritikkusupparput nuna assigiinngitsuusinnaanermik inissaqartitsisoq. Qilaatersorneq

inngertarnerlu uummarissarneqaqqissaq ineriaartortinneqarlunilu kikkut tamat qilaetersornerup na-kussatsitsisarnera pissaanermillu tunisisarnera ilisimalerniassammassuk.

Ilinniartitaaneq

Inuit Ataqatigiit ilinniartitaaneq inuiaqatigiit patajaatsumik ingerlaneranni qitiulluinnartutut isigaat. Innuttaasut inuiaat ingerlanerat sunniuteqarfigalugu siuttuuffigissappassuk ilinniartitaaneq tamatumunnga qulakkeerinnittussaavoq. Ilinniartitaanerup patajaatsup sorlaqarfimmisut aallartiffigaa meeraaqquerivik meeqqerivillu. Taakkunani aallartinnermi qulakkiigassaraarput perorsaanikkut atugassarititaasut tamakkiinerpaamik pitsaassusillit. Taamatullu pingaartigaaq meeqqat timiminnik atuilluartuunissaat inuunermi ingerlaqqinnerani atuarniarnikkut ajornartorsiutigeratarsinnaasai siorngerlugit annikinnerpaamiitinnissaat. Isumannaagassatta ilagaattaaq allamiut oqaasiinik ilinnialernissamut nipinik malussarissusaasa eqqummaariffiginissaat, tamatumuuna meeqqat atuarfimmut ikaarsaarnerminni aporfegannginnerpaamik atugassaqarnissaat qulakkeerumallugu. Periutsit tamakku isumannaarnerisigut qulakkiissavarput meeqqat atuarfiat isumannaatsumik naammassisqaqrifusoq meeqqat tamarmik ilinniarnissaannut qajannaatsumik isumannaarisooq.

Soorunami atuartitaanermut ilinniarnermullu pinngitsoorneqarsinnaanngilaq oqaatsinik ilinniartitsinermi allatigullu ikorneqartariaqtut siunnersorluarneqarnissaat. Inuit Ataqatigiit ilinniartitaanerup ingerlaavartumik nalilersorneqartuarnissaa pingaartilluinnarpaat.

Anersaakkut inuuneq

Anersaakkut inuuneq tassaavoq perorsaanermi, inersimasutut inuunermi utoqqalinermilu kikkuluunniit inuunermi ajaappissatut toqqamavigisartagaat. Taamaammat kikkulluunniit qanoluunniit ittumik anersaakkut inuunermanni tunngavigerusutaminnik tunngaveqarnissartik inuttut pisinnaatitaaffigaat. Inuttulli pisinnaatitaaffik taanna kikkunnulluunniit atuukkami inoqatit pisinnaatitaaffiinut allanut killilersuisuussanngilaq immikkoortitsinermullu tunngaviussanani.

Anersaakkut inuunermi ataqqeplatigiinnej pilersikkumallugu anersaakkut inuunermi tunngavigesat, upperisat, isumaliortaatsit, nalinginnaanerusut tamarmik meeqqat atuarfiini ilinniarfinnilu qaam-marsaatigineqartassapput.

Inuiaqatigiit anersaakkut tunngavigesaminnik ingerlatsinermanni inuiaqatigiinnit tapersorsorneqarsinnaapput tamanna amerlanernit kissaatigineqarpal inunnnullu amerlanerussuteqartunut atutissappat. Ikinnerussuteqartulli aamma inuiaqatigiinnit tapersorsorneqarnissaminnut periarfissaqartitaassapput.

Inuiaqatigiit piumassusillit, anersaakkut nukissallit, eqeersimaartut, piginnaasaminnillu ilisimaarin-nillutik siuarsarusuttut pilersinneqarnissaat anersaakkut suliniarnermi pingaartilluinnartariaqarpoq. Inuit oqarsinnaassusillit pilersikkusuppavut.

Inuiaqatigiit kalaallit pingaartitaat

Inuiaqatigiit kalaallit Inunnit issittormiunit kingoqqisuupput taamalu issittormiutut kinaassuserput sernissugaraarput. Kinassutsitta nukittorsartuarnissaa sulissutigaarput aamma nunarsuarmioqatitta akornanni.

Ukiut ingerlaneranni inuiattut atugassarititaasut ilungersunartunik atugassaqarluta napasinnaasimanerput ilisarnaatigaarput. Tamanna pisinnaasimavooq pissarititaasut ataatsimoortutut agguaqatigiittarsimanerisigut, inuuniarnermi sutigut tamatigut tapersersoqatigiinnertigut,

pinngortitamik uumasorpassuinillu ataqqinninnikkut suullu uumassusillit tamarmik kiffaanngissuseqarnerannik ataqqinninnikkut. Tamakku eriagalugillu inerartorteqqittuarumavagut

Kalaallit ileqqutoqaat

Kalaallit inuusaatsimikkut ileqqutoqaat inuaqatigiinnguani ikittunnguakkutaarlutik inooqatigiis-suni eqqisseqatigiinnermik, nammineersinnaassusermik, ataqqeitatigiinnermillu pilersitsunngor-lutik ukiorparujussuarni inerartortinneqarsimapput. Taamaammat ileqqutoqqat tamakku nassaa-reqqinniarneqassapput iluaqtaalluartortaallu pigiliunneqaqqissallutik. Soorlu imminut napatikkusulluni piumaffiginikkut, ilaqtutanut nunaqqatinullu akisussaaqataanermik pigisaqarnikkut.

Inuutissarsiutit tunisassiornerlu

Inuit Ataqatigiit kissaatigaat inuutissarsiorneq arlariikkuutaatigut ingerlatsivusoq inerartortissallugu. Inuit Ataqatigiit tamatuma piviusunngornissaa suliniutigaat. Inuutissarsiortfiit amerlanerit pilersinnerisigut aamma ullumikkut pingaarnertut inuutissarsiuterput, aalisarneq, iluaqusissavarput. Inuit Ataqatigiit kissaatigaat inuutissarsiutinik nutaanik inerisaanermi ataatsimut isiginninneq aallaaviussasoq, taamaalilluni aalajangiiniarnerni nuna tamakkerlugu akuliutsinneqartassalluni aam-malu suliniutit ataasiakkaat inuaqatigiinnut ataatsimut isigalugu sunniuteqarnissaat nalilersuuta-sassalluni. Inuit Ataqatigiit pingaartilluinnarpaat, sulisinnaasut nunatsinneersut inerisaanermi matumanil ilinniartinneqarlutillu akuutinneqartarnissaat. Uumaatsunik iluaqteqartariaqarnerup akuerinera isumaqarpoq ilaqtuttat qimakkallarlugit suliartortarsinnaanermik.

Uumassusilinnik pisuussutitsinnik avammut nioqquteqarnerneq suli ukiorpassuarni tulliuttuni pi-nngaarnerpaajulluni Nunatsinnut isertitsitsussutaasussaavoq. Taamaattumik uumassusilinnik pisuus-sutitta iluaqutiginiarneri ilisimatuuussutsikkut paasisat, innuttaasut ilisimasatoqaat aammalu nunanut allanut isumaqatigissutinik equuutsitsineq tunngavigalugit piujuartitsisumik aqunneqarnissaat Inuit Ataqatigiit qitiusutut pingaartitaraat. Ilisimavarputtaaqnunatsinnit Issittumilu inuiannit allanit uu-massusilinnik iluaqteqarniarneq nunat tamalaat akornanni akornusersorniarneqartuartoq, ilaqtigut puisit arferillu eqqarsaatigalugit.

Inuit Ataqatigiit ajornartorsiummut tassunga suleriaasissaat tassaavoq, pisuussutinik sumiiffinni nunatta pigisaaniittunik iluaqteqarniarnissatsinnut pisinnaatitaaffivut sorsuutigiassagatsigit aamma-lu taamatut iluaqteqarnitsinni sapinngisamik annertunerpaamik piujuartitsinermik tunngaveqarlu-ni ingerlatsisoqarnissaa qulakkeerniassagippit. Peqatigisaanik pingaartipparput, nunarsuarmioqa-titsinnut paasitinniarsarissagatsigu immikkuullarissumik avatangiiseqarlatalu inooriaaseqaratta, aammalu inuiattut pisinnaatitaaffigigippit taamatut inooriaaseqarnitsinnik attassiinnarnissarput aammalu piniarnermik inuutissarsiuteqarnitsinnik inerartortitsisinnaanissarput, aamma aningaasaqarniarnikkut. Inuit Ataqatigiit pimoorussamik anguniagarivaat, inuussutissanik immitsinnut pilersornerunissarput, tamatumanilu nunanik allanik suleqateqarneq pinngortitatsinnillu aqutseriaaserput pingaarutilimmik inissisimapput.

Nunalerineq uumasuuteqarnerlu piniarneq aalisarnerlu peqatigalugit inerartortinneqassapput im-mitsinnut pilersorsinnaaneq avammullu tunisassiorneq siunertalarugit. Pinngortitamut ataqatigiis-sakkamik aqutseriaaseq inerisarneqassaaq, aamma sumiiffinni najugallit atuisullu ilisimasaat pis-suussutivut uumassusillit pillugit aqtsisoqarfinni ilisimatusarfinnilu ingerlatanut ilaatinneqartar-nerat nanginneqassaaq.

Aatsitassat uranimik akullit aatsitassallu allat qinngornernik ulorianartunik akullit piliarneqarnissaat avammullu nioqqutigineqarnissaat Inuit Ataqatigiit akerlerivaat.

Inuiaqatigiittut immikuullarissumik kinaassuseqarnerput pinngortitamik aallaavilik tullusimaaru-tigissavarput ineriertortissallugulu, aammalu eqqumiitsuliornikkut, inuussutissarsiornikkut aner-saakkullu siuariartuutigissallugu.

Avatangiisit inuussutissarsiornermut pingaassusiat erseqqissarneqartariaqarpoq. Inuussutissarsiuti-tigut nutarteriniartuarneq ileqquliunneqassaaq, inuussutissarsiutinillu nutarteriarnerup naalakker-suinikkut allaffissornikkullu ajornannginnerulernissaa inuiaqatigiit sulissutigiussavaat.

Inuiaqatigiit kalaallit annerpaamik pisuussutinik uumassusilinnik tunisassiornermik inuussutissar-siuteqartuupput.

Tunisassiornerlu inuiaqatigiinni kikkunut amerlanerpaanut iluaqutaassappat akilersinnaassuseq su-liffissaqartitsinerlu oqimalutarluarneqaqqissaartariaqarput inuit sapingnisamik amerlanerpaat sulif-fissaqartissinnaajumallugit. Pilertornerpaamik pisariinnerpaamillu aningaasarsiornissaq kisiat pin-nagu aamma inuiaqatigiit massakkut inuusut kinguaassallu sapingnisamik atugarissaarnissaannut tunisassiorneq aqqutaassaaq.

Angallanneq pilersuinerlu

Inuiaqatigiit nammaqatigiissut angallannikkut pilersuinikkullu kikkut amerlanerpaat akilersinnaas-saannik atugassaqartitsissapput taakkulu nammaqatigiillutik akilersugarissallugit. Angallannermi pilersuinermilu atortulersuutit inoqarfitt ataasiakkaat, nunap immikkoortuisa nunallu tamarmi pisariaqartitsineri oqimaaqatigiissaarlugit innuttaasunut nammaqatigiinnikkut atugassanngortinneqar-tassapput.

Issittumi atominik sakkussianut atomillu nukinganik nukissiuuteqarnermut naaggaarpugut

Pinngortitarsuaq issittumiittoo issittormiut nunarsuullu sinnerata inuussutissanik peqqumaasivigaa, inuiaat issittormiut pinngortitarsuup pissarititaanik annertuumik suli inuussutissarsisartut allarpassuit assigalugit. Taamaammat uagut issittormiuusugut namminerisatsinnik immikkorluinnaq soqutigisaraarput uranimik akullit aatsitassallu allat qinngornernik ulorianartunik akullit piliarneqarnerisigut pinngortitarsuatta mingutsinneqannginnissaa aammalu atomip nukinganik nukissiorfiit imaluunniit angallatit atomip nukinga atorlugu ingerlatillit ajutoornerisigut qinngornernik ulorianartunik akulinnik pinngortitarsuup issittumiittup mingutsitaannginnissaa aammalu atomip igitassartaanut eqqaavinngortinneqannginnissaa.

Taamatuttaaq isumaqarpugut nunat pissaanilissuit atominik sakkussiaqartiternertik annikillisaaffigissagaat. Issittoq eqqisisimaffiussaaq siunissamilu taamaattuaannassalluni.

Taamaammat Inuit Ataqatigiit politikkiat ersarippoq: Issittumi atominik sakkussianut atomillu nukinganik nukissiuuteqarnermut naaggaarpugut.

Issittooq sakkulersorfiunngitsoq

Inuit Ataqatigiiit isumaqarput inuiattut ineriertornissarput nammineq akisussaaffigissagippu. Nunanullu allanut qanimut suleqateqarnissarput aamma pingaaruteqartoq. Issittooq sakkulersorfiunngitsoq llulissanilu isumaqatigiissut aallaavigalugu, issittumi ineriertorneq tunngaveqassasoq isumaqarpugut.

Innuttaasut oqartussaaqataanerat

Inuit Ataqatigiiit tamat oqartussaaqataanerat nukittooq innuttaasut qanimut peqataatinneqarnerannik qulakkeerinnittooq kissaatigaat aammalu demokrati tunngavigalugu paasinninneq sumiffinnilu qanimut oqartussaaqataatitsineq nukitorsartuarumallugu.

Minnerunngitsumik ukiuni makkunani, nunatta namminersorneq pillugu inatsit tunngavigalugu aatsitassatigut oqartussaaffimmik tigusisimalernerata aammalu akisussaaffinnik allanik tigusisussaanerata nalaani, aqutseriaaseq nukittooq ammasorlu aalajangiisarnernilu innuttaasut paasitsitsiniaavigineqareernerinik peqataatitsinermillu tunngaveqartinneqartoq, pingaaruteqarluinnarpoq. Innuttaasut qanimut peqataatinneqartuarnissaat nukitorsaavagineqassasoq Inuit Ataqatigiinnut qitiulluinnarpoq.

Inuit Ataqatigiiit pingaaartuttipaat, naalakkersuinikkut ingerlatsinermi innutaasunik peqataatitsiniermi qanimullu oqartussaaqataatitsinermi tunngavigineqartut nutamik nalilersuiffigeqqittariaqartut. Illoqarfiiit nunaqarfiiillu tamarmik akuutinnejassapput, qulaajarneqassaaru qanoq iliornikkut na jugaqarfiiit ataasiakkaat ineriertornermut taama ittumut pitsaanerpaamik ilaatinniarneqarsinnaaner-
sut. Pingaaartuuvoq ingerlaavartumik naalakkersuinikkut atuutilersissimasanik nalilersuisarnissaq, assersuutigalu kommuunerujussuarnik pilersitsineq, nassuerutigisariaqarparpullu taamatut aaqqis-
suussinerup kingunerisaanik nunaqarfiiit illoqarfiiillu amerlasuut pisortat ingerlatsiviinut ungasin-
rulersimammata. Ataatsimoorluta piffissamut ungasinnerusumut atasinnaasunik qanimut oqartussa-
qataanerup atuuteqqilernissaata qulakkeerneqarnissaanut iluarsiissutissanik nassaarniartariaqarpu-
gut.

Inuit Ataqatigiiit nangittumik ilungersuutigissavaat paassiumartumik, ammasumik unneqqarissu-
millu naalakkersuinikkut ingerlatseriaaseqarnissarput. Kiffartuussinermi peqquserluttarnernik akiuin-
niarneq inuillu pisinnaatitaaffii, suliffeqarfiiit isumaginninnikkut akisussaaqataanerat innuttaasunillu
akuutitsisarneq siuarsarneqassapput.

Siunissaq

Namminersorneq pillugu isumaqatigiissutikkut Nunatsinni nammineq tunngaviusumik inatsisis-
satsinnik suliamik aallartitsisinnaanermut pisinnaatitaaffeqarnerput qulakkeerneqarpoq, nammi-
nersornerlu pillugu inatsit immini Nunatta aningaasatigut naalakkersuinikkullu namminiilivinnis-
saanik ineriertortsisinnaanermut sinaakkusiisuuvoq.

Inuit Ataqatigiiit pingaaartippaat, tunngaviusumik inatsisisamut piareersaataasumik sulinerup sapin-
ngisamik piaarnerpaamik aallartinneqarnissaa. Suliami tassani innuttaasut sapinngisamik annertu-
nerpaamik akuutinnejassapput isumagineqassaaru inuiaqatigiinni tunngaviusumik naleqartitavut
pillugit oqallitoqarnissaa.

Aamma Inuit Ataqatigiiit pingaaartitaraat, aningaasatigut ineriertortsineq avatangiisitigut, inuia-
qatigiinni isumaginninnikkullu piujuannartitsinissaq tunngavigalugu ingerlanneqassasoq.

Nunatta tunngaviusumik inatsisissaanut piareersaataasumik sulineq tunngaviliilluartuussaaq nunatta kinguariinnit tulliuttunit ineriartorteqqinnejarnissaanut. Suliami inuit pisinnaatitaaffii, kikkut tamarmik oqartussaaqataanerat akisussaaqataanerlu eqqarsaatigineqartuassapput, kiisalu aamma inuiaqati-giit akornanni nunatta, imartatta pisuussutitalu piujuannartitsineq tunngavigalugu atuisariaqar-nerannik sammiveqassalluni.

Peqatigisaanik tunngaviusumik inatsisissamik piareersaataasumik suliaqarnermi erseqqissaavagine-qassaaq siunissami Kalaallit Nunaat namminersulivissimasoq silarsuarmioqatigiit akornanni qanoq inissisimassanersoq.

Nunarput nunarsuarmi

Namminersornerup equnneqarnerata kingorna – ammalu silap pissusaata allanngoriartornera ilutigalugu– Nunarput sukkaqisumik nunarsuarmioqatigiinnut nammineerluni akuulernikuuvooq. Issitup soqutigineqarnera annertoorujussuanngoriataarnikuuvooq, Nunattalu pingaaruteqassusaa aatsaat taamak annertutigilerpoq, nunarsuarmi sumi inissisimanerput aammalu illersornissakkut sillimaniarnikkullu soqutigineqarnerput tunngaviulluni.

Inuit Ataqatigiit pingaartippaat, nunat tamalaat akornanni oqallinnermi Nunatta sunniuteqarsinnaal-lunilu uppermassuseqartuunissa. Nunarput nunat tamalaat akornanni pingaarutilimmik isumaqati-giinniarfinni peqataasassaaq, nipi ersarissoq atorlugu, uagut kisitta pinnata aammali silarsuarmi naalagaaffiit mikisut allat nunallu inoqqaavi pillugit.

Issittumi Nunatsinnilu susoqarneranik avataanit annertunerujartuinnartumik alaatsinaanneqarnerput uagut tungitsinnit akisussaassuseqarluartumik pissusilersonissatsinnik piumasaqartitsivoq. Nunarput naalagaaffinnut angisuunut inuttoqisunullu sanilliullugu oqimaalutarneqartassaaq. Taamaattumik nunarsuaq tamakkerlugu nammaqatigiinneq kikkullu tamarmik oqartussaaqataanerannik ingerlatsineq pillugu sorsuuteqarneq Inuit Ataqatigiit qitiusutut naleqartippaat.

Nunatta sumi inissisimanera tunngavigalugu **nunarsuarmioqatigiinnut sunniuteqarnerput aammalu pinngortitatsinni pisuussutaativut, uumasssusillit uumassuseqanngitsullu, peqqutigalugit Nunarput nunat tamalaat akornanni pingaartinneqartutut inissisimavoq.** Nunatsinni nunap iluani, qaqqani immamilu pisuussutit nassaassaapput, nunanit allarpassuarnit soqutigineqarluinnartut. Naalagaaffinnik allanik nunanilu allani sulifeqarfissuarnik isumaqatigiinniarnernik ingerlataqaraangatta tassaa-sarpoq tigussaasumik nunanut allanut sillimaniarnermullu politikkimik ingerlatsisugut. Tamanna pisarpoq, naak oqartussaqrifit taakku namminersorneq pillugu isumaqatigiissut malillugu tamakiisumik nammineq oqartussaaffigilersimanngikkaluarigut.

Taamaattumik Inuit Ataqatigiit pingaartippaat, nunanut allanut tunngasumik politikkip tungaatigut peqataasarnitta, ilisimasatta piginnaanittalu ingerlaavartumik annertusarnissaat.

Nunatsinni suliassaqaqaagut, kisianni aamma nunarsuup sinneranut akisussaaqataavugut. Inuit Ataqatigiit tamatigut anguniarusuppa, Nunatta nunanut allanut isumaqatigiissutit tunngavigalugit pisussaaffiminik equuutsitsisarnissaaa, aammalu immitsinnut **nunarsuarmioqataasutut kikkullu tamarmik oqartussaaqataanerannik nammaqatigiinnermillu illersuisutut isigissasugut.**

Inuit Ataqatigiit isumaqarput, inuiaqatigiinni tamatta atorfissaqartinneqartugut aammalu ataatsimoorluta nunarput immitsinnut kinguaatsinnullu iluaqtissaajuaqqullugu ineriertortissagipput. Inunnik ataasiakkaanik inuiaqatigiinnillu ataaqqinninnej tunngavigalugu Inuit Ataqatigiit sulissutigaat kikkut tamat assigiimmik periarfissaqassasut inuunerminnik periarfissaminnillu ineriertortitsinissa-minnut.